

Загальні підходи і стратегії контролю бур'янів

Биков Микола

Консультант з органічного виробництва

Дорадник з агрономії (свідоцтво №26/2017/2)

Заходи контролю з бур'янами

- обґрунтоване чергування культур у сівозмінах;
- механічні заходи (боронування, культивуація, оранка)
- використання парів та сидератів
- використання покривних культур
- компостування гною
- біологічні заходи (створення мульчі)
- загальногосподарські заходи

Сівозміна

Сівозміна — це науково обґрунтоване чергування сільськогосподарських культур і парів у часі і на території або тільки в часі.

Чергування в часі - щорічна або періодична зміна культур і чистого пару на конкретно взятому полі

- розрив вегетації бур'янів
- витіснення за рахунок конкуренції та алелопатії
- створення умов для недозрівання насіння

Сівозміна регулювання бур'янів

- Чергування озимих та ярих культур.
- Використання ранньостиглих сортів.
- Чергування просапних та суцільних культур.
- Використання агресивних культур: гречка, жито, спельта, овес.
- Використання сумішей: вика+пелюшка, гречка+просо, гірчиця + горох.
- Багаторічні трави два роки

Раціональної сівозміни в органічному землеробстві

Роки впровадження сівозміни							
1	2	3	4	5	6	7	8
Спельта	Гречка	Вика+ овес	Спельта	Льон	Соя/горох	Спельту	Соя/горох
Ячмінь+ еспарцет	Еспарцет	Занятий пар	Озима пшениця	Соняшник	Вика+овес	Озима пшениця	Кукурудза

Механічні обробітки

- механічне знищення бур'янів (підрізання, витягування, підривання)
- створює умови для проростання насіння бур'яну
- виснаження рослин за рахунок підрізання коріння

Літньо-осінній обробіток

Дискування рослинних решток –
провокування сходів насіння, знищення
дорослих рослин до стадії утворення
насіння.

Культивация через 10 -14 днів – знищення
падалиці та сходів буряна

Передпосівний обробіток

Боронування на глибину 5 - 6 см, провокація насіння, знищення сходів в фазі ниточки

Культивація через 10 днів – знищення сходів буряна

Досходовий обробіток

Боронування на глибину до 2 см, знищення білої ниточки.

Через день після посіву.

При можливості повторний обробіток через 3 дні.

Післясходовий обробіток

Боронування на глибину до 2 см,
знищення білої ниточки.

- При зменшенні тургору.
- За умови хорошого укорінення рослин

Міжрядне рихлення на сої, кукурудзі,
соняшнику.

Використання сітчастої борони Striegel

Можливості
використання сітчастої
борони Striegel при
виросуванні сої

Дуже обережна
обробка ґрунту
бороною

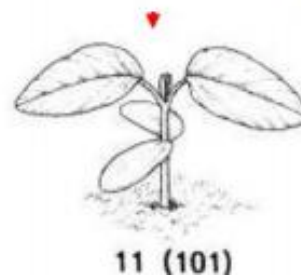
Наприклад сітчастою
бороною Striegel
компанії Treffler

Обробка ґрунту
сітчастою
бороною Striegel

Підготовка
ґрунту

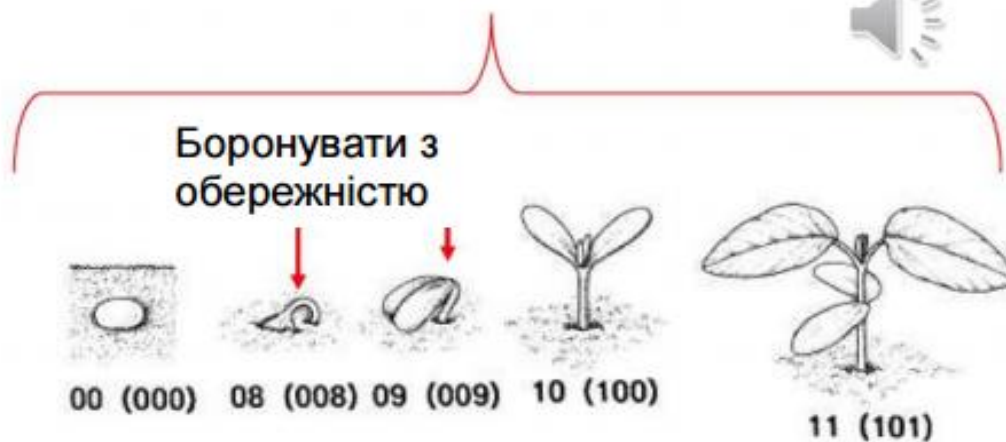
Починаючи з цієї стадії, рослина дуже
стійка до боронування

11 (101)

Використання зірчатої мотики Rotary Hoe, яка обертається

Загалом використання можливе на будь-якій стадії розвитку культури

Сидерати

Сидерати (зелені добрива) — рослини, які тимчасово вирощують на вільних ділянках ґрунту з метою поліпшення структури ґрунту, збагачення його азотом та пригнічення росту бур'янів.

Висів однорічних або багаторічних трав для заробки в ґрунт.

- Капустяні (хрестоцвіті) – редька олійна, гірчиця, ріпак, суріпиця.
- Суміші: жито + ріпак/суріпиця, люпин + овес, пелюшка + овес.
- Бобові – пелюшка, люпин, буркун, серадела.
- Зернові – жито, спельта.

Заробка до або після цвітіння, період днів.

вегетації не менше 60

Підсів покривних культур

Весняний підсів під озимі культури, овес, ячмінь, кукурудзу, соняшник

- Багаторічні трави: конюшина, люцерна, еспарцет
- Бобові: вика, горох.
- Хрестоцвіті: редька олійна, гірчиця, ріпак.

Заробка пізно восени або рано навесні за два тижня до посіву або зниження температури до +5 градусів.

Післяжнивні або післяукісні сидерати

Після озимої пшениці, озимого ріпаку, ячменю, вівса, льону, гороху.

Обробітки:

- Дискування в два сліди
- Посів:
 - Бобові – люпин, буркун
 - Хрестоцвіті – редька олійна, гірчиця, ріпак, суріпиця
 - Зернові – жито, спельта
 - Гречка
- Норми висіву на 50 % більше, ніж при продуктивних посівах.
- Прикочування посівів.

Заробка сидерату восени або навесні при температурі +5.

Чорний пар

Пар — поле, не зайняте посівами протягом всього вегетаційного періоду, яке утримується в пухкому і чистому від бур'яну стані; засіб підвищення родючості ґрунту і накопичення в ньому вологи.

Обробіток пару

Навесні - одна-дві культивації ґрунту на глибину 8–10 см.

Влітку – періодичні боронування пару, після дощу. Це зменшує пересихання ґрунту.

Недолік чорного пару – підвищена мінералізація органічної речовини ґрунту.

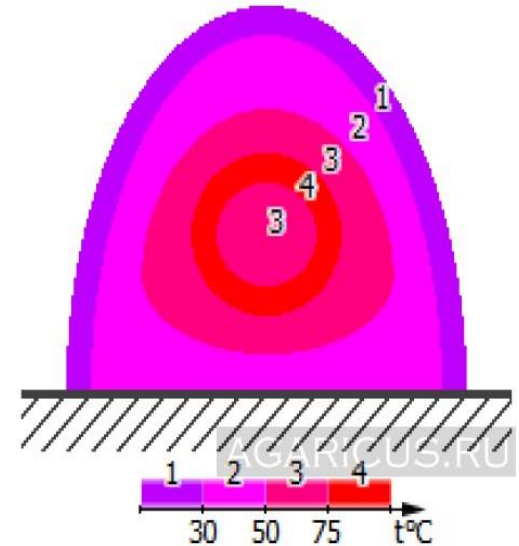

Компост із гною ВРХ.

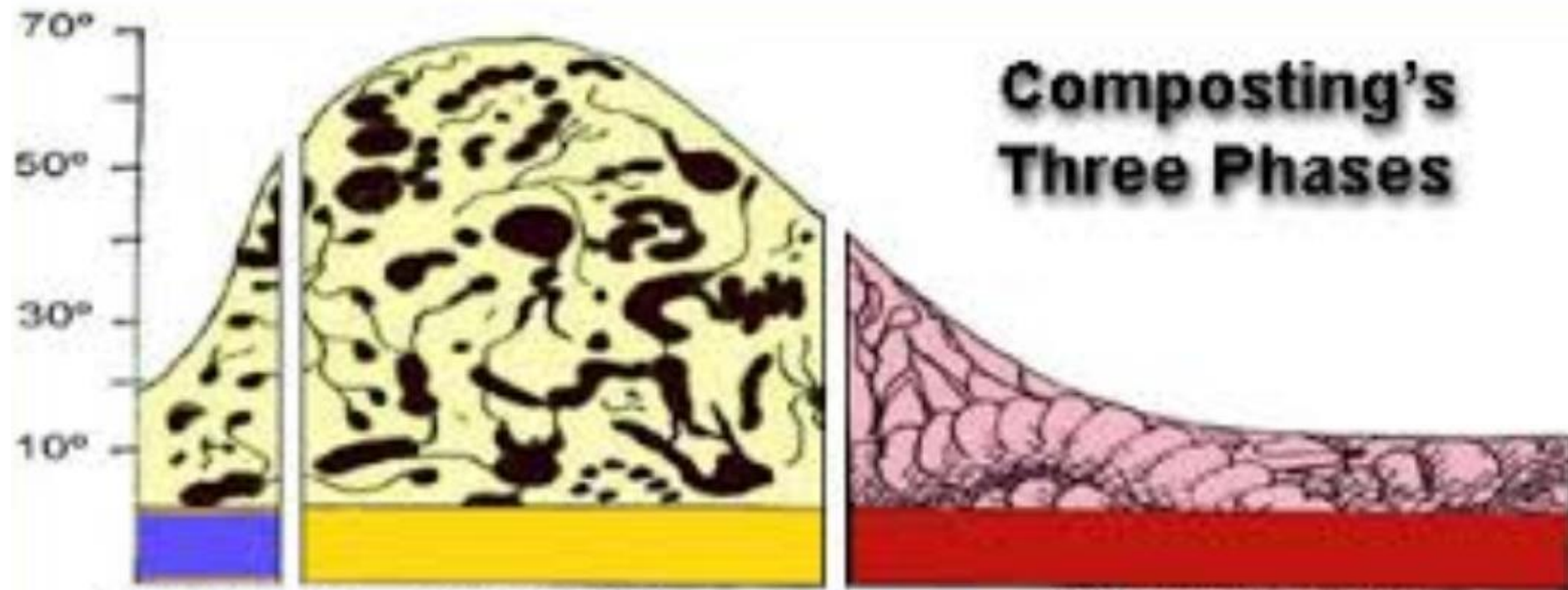

Термофільна фаза

- При досягненні температури 55 °С більшість патогенів людини і рослин гине при перевищенні 65 °С загинуть і аеробні термофіли.
- Завдяки високій температурі відбувається прискорений розпад білків, жирів і складних вуглеводів типу целюлози і геміцелюлози - основних структурних компонентів рослин.
- В результаті вичерпання харчових ресурсів обмінні процеси йдуть на спад, і температура поступово знижується.

Процес компостування.

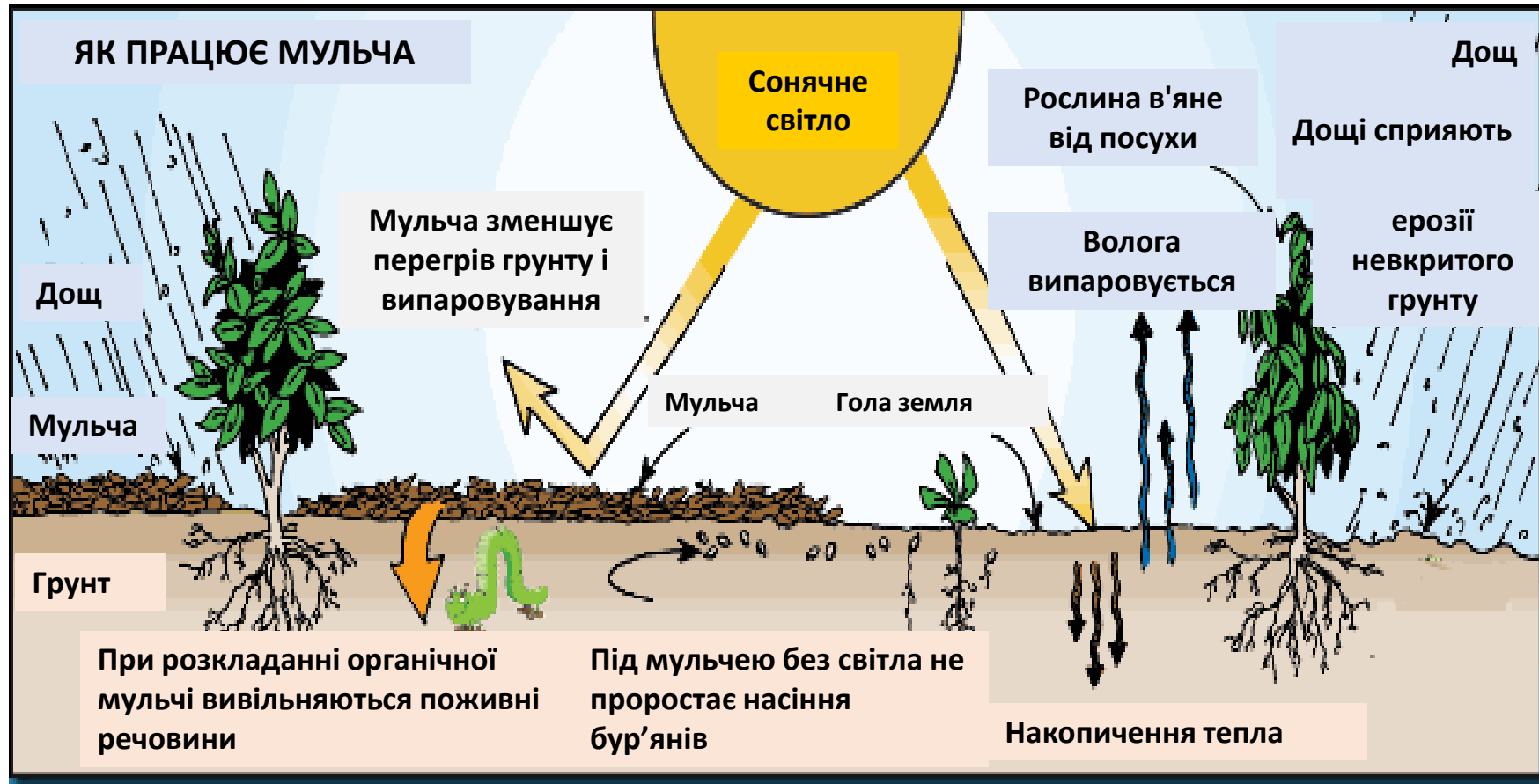
Мульчування

Вкривання поверхні органічним або неорганічним матеріалом для захисту ґрунту від пересихання, перегрівання, зменшує ріст бур'янів

- Солома зернових культур, бобових, кукурудзи,
- Гичка цукрових буряків
- Компости

Як працює мульча

Заходи контролю з бур'янами

- обґрунтоване чергування культур у сівоzmінах;
- механічні заходи (боронування, культивація, оранка)
- використання парів та сидератів
- використання покривних культур
- компостування гною
- біологічні заходи (створення мульчі)
- загальногосподарські заходи

Дякую за увагу

Тел. 38067 408 54 96

E-mail: n.bykov@ukr.net